
LÄNSI-SUOMEN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIOIDEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI SATAKUNTA

Raportti 12.9.2019

owalgroup

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

I TAUSTA JA TAVOITTEET

RAPORTTI 12.9.2019

Arviointi on toteutettu osana Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) tuettua Uutta luovat maakunnat -hanketta. Pirkanmaan liiton toteuttaman hankkeen yhteistyökumppaneina olivat Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Suomen liitto, Pohjanmaan liitto ja Satakuntaliitto.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

ARVIOINNIN TAUSTA JA TAVOITTEET

Arviointi on toteutettu osana Länsi-Suomen viiden maakunnan (Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Satakunnan) älykkään erikoistumisen strategioiden vaikuttavuuden arviointia. Tavoitteena on ollut selvittää älykkään erikoistumisen strategian vaikuttavuutta erityisesti rakennerahastohankkeiden hakijoiden ja toteuttajien toimien kautta. Keskeisiä teemoja ja arviointikysymyksiä ovat olleet.

- **Vaikuttavuus:** älykkään erikoistumisen strategioista saavutettu hyöty eri organisaatioille sekä vaikuttavuus ja vaikuttavuuden vahvistaminen.
- **Tunnettuus:** älykkään erikoistumisen strategioiden tunnettuus ja sen kehittäminen.
- **Verkostoituminen:** verkostoituminen ja kumppanuudet omassa maakunnassa, Länsi-Suomessa, kansallisesti ja kansainvälisesti.
- **Jatkon suunnittelu:** maakuntien älykkään erikoistumisen teemojen edistäminen jatkossa.

ARVIOINNIN TOTEUTUS

MENETELMÄT JA AINEISTOT

TAUSTA-AINEISTOT

Arvioinnissa on hyödynnetty runsaasti kirjallisia lähteitä (esim. maakuntaohjelmat, arvioinnit, toimintakertomukset, selvitykset ml. alueiden vahvuksien analyysit).

HAASTATTELUT

Arviointia varten on haastateltu jokaisesta maakunnasta maakuntaliittojen, korkeakoulujen, järjestöjen, kuntien, viranomaisten ja yritysten edustajia. Maakuntaliitto nimesi alueensa haastateltavat tahot. Yhteensä haastatteluita toteutettiin Satakunnassa 10 kappaletta.

SÄHKÖINEN KYSELY

Keskeisen tietolähteen muodosti myös 4.-18.6.2019 auki ollut sähköinen kysely, johon vastasi Satakunnasta 20 vastaajaa. Kysely oli polutuksen avulla kevyesti räätälöity eri maakuntien vastaajille.

TYÖPAJAT

Satakunnassa, järjestettiin keskeisille sidosryhmille työpaja. Työpajaan osallistui 9 sidosryhmien edustajaa.

II SATAKUNTA

SATAKUNTA

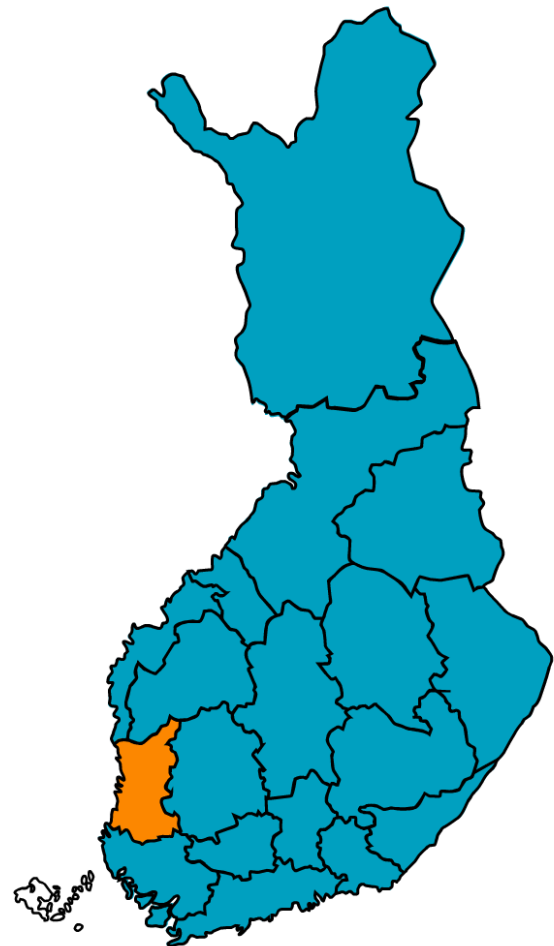
ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIAN PAINOPISTEET

Satakunnassa asuu noin 222 000 ihmistä, ja se on seitsemänneksi suurin maakunta. Alueella on kolme seutukuntaa: Pohjois-Satakunnan, Porin ja Rauman seutukunta. Satakunnassa on 17 kuntaa, joista seitsemän on kaupunkija.

Satakunnan maakuntaohjelma koostuu kolmesta eri toimintalinjasta: 'kannustavaa yhteisöllisyyttä', 'puhdasta elinvoimaa' ja 'ihmislähtöisiä ratkaisuja', joita edistetään 10 kehittämisteeman kautta. Kehittämistoimia toteutetaan monirahastoisesti ja rahoitusmahdollisuuksia on nostettu esiin kehittämisteemojen yhteydessä. Osaamisen vahvistaminen, kansainvälistyminen, digitalisaatio ja vastuullisuus ovat vahvasti mukana toimintalinjojen läpileikkaavina sisältöinä.

Älykkään erikoistumisen kärjet Satakunnassa ovat:

- Teollisuuden uudistuminen
- Automaatio ja robotiikka
- Energia
- Bio- ja kiertotalous
- Sininen kasvu
- Hyvinvointipalvelut ja -teknologia
- Turvallisuus
- Elämystalous

SATAKUNTA

ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIAN PAINOPISTEET

Älykkään erikoistumisen kärjet ovat hyvin linjassa alueen vahvuuksien kanssa: Satakunnan toimialaprofiili on vahvan teollinen, mutta sen tueksi on kehittynyt myös muita keskeisiä toimialoja. Telakkateollisuus, vientipainotteinen metalliteollisuus sekä energiateollisuus ovat selkeästi muita maakuntia vahvempia. Näiden rinnalle on syntynyt poikkeuksellisen paljon esimerkiksi teollisuutta tukevia palveluita. Myös elintarvikkeiden valmistuksessa sekä maaperän ja vesistöjen kunnostuksessa Satakunta on keskimääräistä parempi.

Alueen toimijat pitävät älykkään erikoistumisen kärkien valintoja onnistuneina eikä teemojen päivitykselle nähdä tarvetta kuluvan strategiakauden aikana. Teemat ovat hyvin linjassa paitsi alueen vahvuuksien kanssa, niin myös keskeisten toimijoiden kuten korkeakoulujen ja maakunnan kaupunkien

strategioiden kanssa, mikä heijastelee tiiviistä yhteistyötä ja laajaa osallistamista valmisteluvaiheessa. Laaja sitoutuminen kärkiin tukee toimeenpanoa, joskin teemojen edistämisen osalta on haastavaa erottaa älykkään erikoistumisen strategian merkitystä.

Erityisesti teollisuuden uudistuminen on alueen toimijoille keskeinen teema, jonka niin haastatellut tahot kuin kyselyyn vastaajatkin nostavat esiin. Tämän kärjen arvioitiin myös edistyneen eniten kuluvan strategiakauden aikana ja uudistuvan teollisuuden ympärille on syntynyt runsaasti uusia verkostoja ja hanketoimintaa. Suuri osa toimijoista kertoi kuitenkin olevansa kaikkien kärkien kanssa jossain määrin tekemisissä. Strategian hyvänä puolena pidetäänkin myös monipuolisuutta, sillä strategia nostaa esiin alueen ilmeisimpien vahvuuksien lisäksi myös muita potentiaalisia aloja, mikä tukee monipuolisen elinkeinorakenteen kehittämistä.

“Alueella vahvaa perinteistä teollisuutta, jonka uudistumiskyky turvattava.”

“Vahva teollinen maakunta, jonka teollisuuden pärjääminen on avainasemassa.”

“Maakunnan elinkeinoelämän kannalta kaikki tärkeitä aiheita. Elinkeinoelämän vuoksi näiden asioiden positiivinen kehitys on keskeistä.”

SATAKUNTA

STRATEGIAN TUNNETTUUS ALUEELLA

Johtuen tiiviistä yhteistyöstä, osallistavasta valmistelusta sekä maakunnan pienehköstä koosta alueen maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen kärjet ovat hyvin tunnettuja maakunnan kehittämisen parissa työskentelevien keskuudessa. Väljemmin kehittämistyöhön kytkeytyvien toimijoiden ei arvioida tunnistavan älykkään erikoistumisen termiä, mutta maakunnan tutkimus- ja elinkeinoelämän erikoistumisen kärkien arvioidaan olevan kuitenkin tunnettuja laajasti.

Älykkään erikoistumisen strategian kärkien esiin nostamista ei pidetä itseisarvona, mutta tiedotusta kaivataan kuitenkin lisää erityisesti potentiaalisten hankehakijoiden suuntaan. Hankehakijoiden olisi hyvä tuntea strategian kärjet, jotta esimerkiksi Euroopan komission rahoittamiin kansainvälisiin yhteistyöhankkeisiin voitaisiin hakeutua. Pohjautuminen alueellisiin kärkiin on näissä tärkeää."

Tiedotustarve koskee erityisesti elinkeinoelämää, sillä tällä hetkellä vain osan kasvuhaluista yrityksistä arvioidaan olevan tietoisia kärkialoista ja mahdollisista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi laajalla tiedotuksella varmistetaan kunkin alan parhaan osaamisen tavoittaminen.

Viestinnän kärkiä voisi terävöittää myös viestittäessä muiden maakuntien tai esimerkiksi ministeriöiden suuntaan. Älykkään erikoistumisen kärkiin pohjautuva viestintä tukisi myös maakunnan brändin rakentamista, teemakohtaista kumppanoitumista niin maakunnan sisällä kuin maakuntien välilläkin sekä osaavan työvoiman saamista alueelle. Jälkimmäistä pidetään alueen kärkialojen keskeisenä haasteena, minkä vuoksi työvoiman saatavuutta tukevat toimet olisivat erityisen tärkeitä.

"Oleellista, että esimerkiksi meidän korkeakoulukenttä tunnistaa kehittäjäyhteisöt, älykkään erikoistumisen strategia ei ole tori-ihmisen asia."

"Tämä älykkään erikoistumisen -konsepti on ennakkoehto komission rahoitukselle."

SATAKUNTA

STRATEGIAN VAIKUTTAVUUS ALUEELLA 1/2

Hyödyt

Strategia on hyödyttänyt alueen toimijoita erityisesti mahdollistamalla uusia kehittämis- ja tutkimus-hankkeita. Hanketoiminta on mahdollistanut esim. korkeakouluissa osaamisen keskittämisen ja tutkimukseen panostamisen valituilla aloilla. Erityisesti nykyisellä strategiakaudella strategian käytäntöön vieminen laajojen hankkeiden kautta on kehittynyt. Tuloksia ja vaikutuksia on viestitty laajalle joukolle, mikä on tukenut synergiaetujen tunnistamista. Pitkäjänteinen panostaminen kärkialoihin kuten robotiikkaan ja automaatioon edesauttaa myös osaavan työvoiman asettumista alueelle pysyvämmiin.

Keskeinen hyöty on myös ollut verkostoituminen ja uusien kumppanuuksien syntyminen. Yhteiset tavoitteet ovat luontevasti verkottaneet alueen toimijoita sekä tarjonneet luontevan selkänöjan kansainvälisen yhteistyön rakentamiselle.

Älykkään erikoistumisen strategia on ohjannut toimintaa erityisesti aluekehittämisen parissa työskentelevissä organisaatioissa kuten maakuntaliitossa ja kehitys-yhtiössä, mutta myös korkeakouluissa. Strategian selkeät kärjet ovat tukeneet toiminnan kirkastamista ja resurssien kohdentamista tehokkaasti. Lisäksi strategia on tukenut seutukuntien omaa visiotyötä, jota on tehty yhdessä elinkeinoelämän kanssa kauppakamarien johdolla.

Maakunnan eri toimijoiden kuten maakuntaliiton ja ELY-keskuksen tarjoaman rahoituksen arvioidaan kohdentuneen hyvin kärkialoille ja vauhdittaneen kehitystä. Rahoituskanavien synergian kehittämisessä on kuitenkin vielä kehitettävää, vaikka yhteistyö onkin tiivistynyt tällä strategiakaudella. Selkeät maakunnalliset tavoitteet ovat tukeneet eri toimijoiden ohjelmien ja rahoituskanavien yhteensovittamista. Jaetut tavoitteet ovat myös selkeyttäneet odotuksia eri toimijoita kohtaan.

“Älykkään erikoistumisen strategia on tuonut mukanaan tietynlaisen velvoitteen verkostoitumiselle – selvää hyötyä”

“Yhteinen teema yhdistää toimijoita keskenään.”

“On ollut pakko erikoistua ja keskittyä tiettyyn toimintaan – selkeä polku, mitä kulkea.”

SATAKUNTA

STRATEGIAN VAIKUTTAVUUS ALUEELLA 2/2

Vaikuttavuuden vahvistaminen

Vaikuttavuutta voisi vahvistaa vielä vahvemmalla verkottamisella kärkiteemojen ympärille. Robocoast -verkostoa pidetään onnistuneena esimerkkinä kärkialan ympärille syntyneestä tiivistä ekosysteemistä, joka toimii myös alan viestinnän kärkenä maakunnan ulkopuolelle. Muuan muassa sinisen kasvun -teemalla arvioidaan olevan potentiaalia vastaavanlaisen teemälähtöisen verkoston rakentamiselle.

Ylimaakunnallisen yhteistyön syntymiseen tulisi panostaa aktiivisesti. Älykkään erikoistumisen strategian kärjet ovat tarjonneet erinomaisen pohjan maakunnan sisäisen yhteistyön kehittämiseksi, mutta laajempi vaikuttavuus edellyttäisi yhteistyön laajentamista. Tämä vaatisi yhteistyön rakenteiden kehittämistä sekä ylimaakunnallista rahoitusta.

Tiedon vaihtoon eri toimijoiden välillä olisi hyvä panostaa vaikuttavuuden varmistamiseksi. Systemaattinen tiedonvaihto uuden tiedon tuottajien kuten korkeakoulujen sekä uuden tiedon käyttäjien kuten yritysten välillä olisi varmistettava vaikuttavuuden tehostamiseksi.

Pitkäjänteinen sitoutuminen kärkialojen tukemiseen lisää organisaatioiden uskallusta panostaa kehitysohjelmiin. Maakunnan pitkäjänteinen sitoutuminen kärkialojen edistämiseen on tuotava esiin sidosryhmille, minkä lisäksi hanketyön jatkuvuuteen on panostettava vaikuttavuuden varmistamiseksi.

”Tulisi korostaa teemaa ja sen kokoavaa merkitystä enemmän viestinnässä. Myös teeman vaikutuksia tuotava esiin.”

”Tarvitaan lisää synergiaa toimijoiden ja hankerahoituksen kohteiden välille sekä toimijoiden kesken että ajallisesti, jotta vaikuttavuus saataisiin nousuun.”

SATAKUNTA

STRATEGIAN VAIKUTUKSET VERKOSTOIHIN JA KUMPPANOITUMISEEN 1/2

Satakunta

Verkostoja älykkään erikoistumisen strategian kärkialojen ympärille on syntynyt erityisesti Satakunnan alueella. Verkostomaisuus ja yhdessä tekeminen jo strategian suunnitteluvaiheessa on lisännyt toimijoiden sitoutumista tavoitteisiin sekä tietoa käynnissä olevista hankkeista, mikä on vähentänyt päällekkäisyyttä sekä auttanut löytämään kumppaneita.

Verkostot ovat vahvistaneet alueen olemassa olevaa osaamista ja tuoneet uutta osaamista maakuntaan. Lisäksi verkostojen kautta on ollut mahdollista luoda uutta liiketoimintaa sekä sekä hyödyntää kansainvälisesti toimivien yritysten koko osaamista.

Verkostoja on syntynyt eri kärkien ympärille, mutta toimijoiden merkittävimiksi nostamat verkostot liittyvät erityisesti teollisuuteen, robotiikkaan ja automaatioon. Verkostoja on syntynyt mm. hyvinvointiteknologian ympärille (esim. Satakunta DigiHealth), automaation ja robotiikan ympärille (esim. RoboCoast, GameCoast) sekä metalli- ja meriteollisuuteen (esim. SeaSide Industry -konsepti, SataIndustry -konsepti). Verkostomaisen työn kautta tällä strategiakaudella on tavoitettu aiempaa enemmän erityisesti pk-yrityksiä. Pienten ja keski suurten yritysten tavoittaminen ja aktivoiminen mukaan kehitystyöhön on herättänyt myös kansainvälistä kiinnostusta, mikä on lisännyt yhteistyöksi konkretisoituvaa tiedonvaihtoa myös muiden EU-alueiden kanssa.

“Verkostojen kautta tiedetään älykkään erikoistumisen eri painopisteissä olemassa oleva toiminta. Samalla vältytään siltä, että ei kehitetä päällekkäistä toimintaa.”

“Yhteistyö ja kumppanuudet tuovat enemmän volyyymia toimenpiteisiin.”

SATAKUNTA

STRATEGIAN VAIKUTUKSET VERKOSTOIHIN JA KUMPPANOITUMISEEN 2/2

Verkostoja tulisi kehittää muun muassa osaavan työvoiman saatavuuden ja houkuttelevan elinympäristön kehittämisen ympärille, jotta kärkialojen kehitys saadaan turvattua myös jatkossa.

Tämä vaatisi sekä kuntien, korkeakoulujen, yritysten, viranomaisten sekä järjestöjen yhteistyötä. Lisäksi kehityskohteeksi tunnistetaan toimialarajat ylittävät verkostot esimerkiksi digitaalisuuden ja palvelumuotoilun ympärille.

Länsi-Suomi ja kansallinen taso

Kansallisen tason yhteistyön arvioidaan jääneen melko kevyeksi ja keskeisimpien verkostojen rakentuneen joko maakunnan sisällä tai kansainvälisesti. Samat tavoitteet ja painotuksen jakavien korkeakoulujen ja erityisesti ammattikorkeakoulujen välillä on kuitenkin kansallista yhteistyötä ja kansallisen tason yhteistyön arvioidaan lisääntyvät lähivuosina.

Kansainvälinen taso

Kansainvälisen yhteistyön arvioidaan lisääntyneen erityisesti uudistuvan teollisuuden ja siniseen kasvuun linkittyvillä aloilla, esimerkiksi USF-toimintamalli on laajentunut satakuntalaisesta yhteistyöstä kansainväliseksi yhteistyöksi Kiinan suuntaan.

Kansainvälisessä yhteistyössä kehitettävää nähdään olevan erityisesti yritysten mukaan saamisessa. Lisäksi on kehittämistarpeita avaintoimijoiden nykyistäkin aktiivisemmassa osaamisen esille tuomisessa. Kiitosta saa pk-yritysten aktivointi mukaan kansainväliseen yhteistyöhön, ja tähän toivotaan jatkoa ja panostuksia myös tulevaisuudessa.

"Ihan viime aikoina alkanut olemaan enemmän maanlaajuista, löytynyt esim. amkien joukosta toimijoita, joilla saman tyyppisiä tavoitteita ja käytäntöjä

"Tosi merkittävä asia on ollut, että meillä on ollut mahdollisuus keskittyä pk-yritysten kanssa toimimiseen, tämä ollut myös rahoittajan toive. Suurin osa yhteistyöstä on alkanut ja tapahtunut tällä [strategia]kaudella."

SATAKUNTA

TEEMOJEN EDISTÄMINEN JATKOSSA

Teemat

Kärkiteemoja pidetään laajasti hyvinä sekä edelleen ajankohtaisina myös seuraavaa strategiakautta ajatellen. Jatkovaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa pidetään tärkeänä tapana tunnistaa tarpeita kärkien kevyelle suuntaamiselle tai täsmentämiselle.

Toimenpiteet

Rahoituksen osalta tarvitaan täydentävinä instrumentteina erityisesti yrityksille suunnattuja ketteriä rahoituskanavia, jotka mahdollistaisivat muun muassa nopeat kokeilut. Nykyisellään hakuprosessit ovat monien yritysten näkökulmasta raskaita ja hitaita, mikä nostaa kynnystä hakea rahoitusta.

Toiminnan kehittämisen kannalta evaluoinnin ja monitoroinnin kehittäminen olisivat tärkeitä teemoja. Systemaattinen toimenpiteiden ja rahoituksen seuranta tukisi erityisesti synergiaetuja tunnistamista sekä toiminnan suuntaamista maakuntatasolla vaikuttavampaan suuntaan.

Laaaja-alaisempaan yhteistyöhön ohjaaminen ja kannustaminen tukisi vaikutusten syntyä. Sekä älykkään erikoistumisen kärkien ympärille että välille tulisi rakentaa tiiviimpää yhteistyötä, joka jatkaisi synergiaetujen tunnistamista ja hyödyntämistä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Kansainvälisessä yhteistyössä tulisi kytkeytyä tiiviimmin EU:n älykkään erikoistumisen platformien ja temaattisten kokonaisuuksien suuntaan, mutta erityisesti yritysten kohdalla kansainvälinen yhteistyö kurkottaa usein Eurooppaa pidemmälle ja avauksia esimerkiksi yhteistyöstä Kiinaan suuntaan tulisi jatkaa ja kehittää.

"Pientä hiomista, mutta en lähtisi juuri nyt muuttamaan hirveästi mitään."

"Toiminta ei missään nimessä ole tullut tiensä päähän, olisi hyvä jatkaa. Kehittämällä, ei muuttamalla."

"Nyt ollut aika paljon sellaista teollisuuden- alakohtaista tekemistä, voisi olla rajat ylittävä yhteistyötä, voisi löytyä opittavaa toiminnoista ja prosesseista."

III JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

SATAKUNTA

YHTEENVETO

Yhteenveto

Alueen toimijat pitävät älykkään erikoistumisen kärkien valintoja onnistuneina eikä teemojen päivitykselle nähdä tarvetta kuluvan strategiakauden aikana. Teemat ovat hyvin linjassa paitsi alueen vahvuuksien kanssa, niin myös keskeisten toimijoiden kuten korkeakoulujen ja maakunnan kaupunkien strategioiden kanssa.

Strategia on hyödyttänyt alueen toimijoita erityisesti mahdollistamalla uusia kehittämis- ja tutkimushankkeita.

Hanketoiminta on mahdollistanut esimerkiksi korkeakouluissa osaamisen keskittämisen ja tutkimukseen panostamisen valituilla aloilla. Erityisesti nykyisellä strategiakaudella strategian käytäntöön vieminen laajojen hankkeiden kautta on kehittynyt.

Keskeinen hyöty on myös ollut verkostoituminen ja uusien kumppanuuksien syntyminen. Yhteiset tavoitteet ovat luontevasti verkottaneet alueen toimijoita sekä tarjonneet luontevan selkänöjan kansainvälisen yhteistyön rakentamiselle.

Suosituksat jatsoon

Rahoituksen osalta tarvitaan täydentävinä instrumentteina erityisesti yrityksille suunnattuja ketteriä rahoituskanavia, jotka mahdollistaisivat muun muassa nopeat kokeilut. Nykyisellään hakuprosessit ovat monien yritysten näkökulmasta raskaita ja hitaita, mikä nostaa kynnystä hakea rahoitusta.

Laaja-alaisempaan yhteistyöhön ohjaaminen ja kannustaminen tukisi vaikutusten syntyä. Sekä älykkään erikoistumisen kärkien ympärille että välille tulisi rakentaa tiiviimpää yhteistyötä, joka jatkaisi synergiaetujen tunnistamista ja hyödyntämistä sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Toiminnan kehittämisen kannalta evaluoinnin ja monitoroinnin kehittäminen olisivat tärkeitä teemoja. Systemaattinen toimenpiteiden ja rahoituksen seuranta tukisi erityisesti synergiaetuja tunnistamista sekä toiminnan suuntaamista maakuntatasolla vaikuttavampaan suuntaan.

EU:N MÄÄRITTÄMÄT LÄHTÖKOHDAT ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIOILLE

POLIITTISEN TUEN JA INVESTOINTIEN KOHDISTAMINEN KESKEISIIN KANSALLISIIN TAI ALUEELLISIIN PAINOPISTEISIIN, HAASTEISIIN JA TARPEISIIN OSAAMISEEN PERUSTUVAA KEHITYSTÄ VARTEN.

STRATEGIOISSA HYÖDYNNETÄÄN KUNKIN MAAN / ALUEEN VAHVUUKSIA, KILPAILUETUA JA HUIPPUOSAAMISPOTENTIALIA.

STRATEGIOILLA TUETAAN TEKNOLOGISTA JA KÄYTÄNTÖLÄHTÖISTÄ INNOVOINTIA JA PYRITÄÄN EDISTÄMÄÄN YKSITYISEN SEKTORIN INVESTOINTEJA.

STRATEGIOILLA SAADAAN SIDOSRYHMÄT TÄYSIMÄÄRÄISESTI MUKAAN SEKÄ EDISTETÄÄN INNOVOINTIA JA KOKEILUA.

STRATEGIAT PERUSTUVAT NÄYTTÖÖN JA NE SISÄLTÄVÄT VARMAT SEURANTA- JA ARVIOINTIJÄRJESTELMÄT.

ARVIO LÄHTÖKOHTIEN TOTEUTUMISESTA MAAKUNNISSA

Kaikissa arvioinnin maakunnissa strategioiden painopisteet vastasivat hyvin alueen haasteisiin ja tarpeisiin. Painopisteet ovat luontevaa jatkumoa maakuntien aluekehitysteemoihin.

Kaikissa älykkään osaamisen strategioiden painopisteet rakentuvat maakuntien selkeille vahvuuksille ja erikoistumisteemoille.

Strategioiden tavoitteina on tukea innovointia. Tämä konkretisoituu rahoitettujen hankkeiden tuloksena. Tämän selvityksen tiedonkeruulla ei ole saatu yksityisen sektorin investoinneista tietoa. Yksityisen sektorin osallisuus on yleisesti jäänyt melko vähäiseksi, ja tämä on yksi kehittämiskohta jatkossa.

Maakuntien elinkeinoyhtiöt, aluekehitysviranomaiset, korkeakoulut ja muut kunkin maakunnan kehittämisorganisaatiot ovat olleet pääasiassa hyvin mukana suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Strategioiden tulosten seuranta on tehty vaihdellen, pääasiassa riittämättömästi. Strategiakauden aikainen seuranta ja arviointi on tärkeää myös kärkien tarkoituksen- mukaisuuden arvioimiseksi. Fokusta voi olla tarpeen muokata kauden aikana, koska on kyse kärkien edelläkävijyyden teemoista.

ARVIOINNIN YHTEENVETO

ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN STRATEGIOIDEN HYÖDYT

PROFILOITUMINEN

Valitut kärjet ovat tukeneet maakuntien toiminnan fokusointia ja vahvistaneet maakuntien profiilia ulospäin Suomessa ja ulkomailla.

MAAKUNNALLINEN YHTEISTYÖ

Teemojen parissa tehty yhteistyö ja rahoitetut hankkeet ovat tuoneet uusia kumppaneita sekä vahvistaneet olemassa olevia verkostoja maakuntien sisällä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Rahoitettujen hankkeiden myötä on saatu uusia kumppaneita erityisesti EU-maista. Hyötynä on ollut myös osaamisen kasvu ja maakuntien tunnettuuden vahvistuminen.

HANKERAHOITUS

Hankerahoitus on merkittävin maakuntien toimijoiden strategioista saama hyöty. Rahoitus on tuonut konkretiaa valittuihin kärkiin luomalla yhteistyötä ja mahdollistamalla tutkimusta ja tuotekehitystä.

KÄYTÄNNÖNLÄHEINEN TUTKIMUS

Korkeakoulut ovat osallistuneet strategioiden laatimiseen sekä toimeenpanoon aktiivisesti. Kärkialojen ympärille on syntynyt lisää opetusta ja tutkimusta, joita tukemaan on perustettu esimerkiksi uusia professuureja.

